m4Social

Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya

Protecció de dades

[Fotografies i imatges d'exemple]

Presentació

El mes d'abril de 2016 es va aprovar el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades) (DOUE 4.5.2016).

Aquesta nova regulació, que per primera vegada es fa a través d'un reglament europeu, ha comportat canvis significatius en la protecció de dades de caràcter personal, tant des del punt de vista dels drets de les persones com de les obligacions de les persones i entitats que tracten dades de caràcter personal.

Les entitats socials, per la seva tasca d'atenció directa, compten amb moltes dades personals de persones usuàries i voluntàries, que ara han de gestionar i protegir de manera diferent a com ho feien fins al moment. Moltes d'elles han contractat un DPO (Delegat de Protecció de Dades), però moltes no tenen capacitat per contractar aquesta figura i tenen dificultat per saber com han de gestionar les seves dades.

Des de fa dos anys, la Taula d'entitats a través del projecte m4Social ofereix formació gratuïta a les entitats per tal d'empoderar personal intern en aquesta matèria. Com a part d'aquest procés s'ofereix un banc de recursos amb l'objectiu de sintetitzar coneixements, exposar els casos que generen més dubtes i oferir una sèrie de documents guia.

Aquesta presentació conté exemples de situacions a tenir en compte, bones i males pràctiques detectades de forma recorrent i casos que ens ajudaran a recordar tota la dimensió de la protecció de les dades personals.

m4Social
Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya

Problemes a les pàgines web i xarxes socials

Formulari web

S'observen els següents problemes:

1. S'esmenta la llei antiga
2. Es parla de fitxers enlloc de tractaments
3. Els drets no es poden exercir a través del web
4. La finalitat no està vinculada amb el formulari

Més informació: https://apdcat.gencat.cat/web/.content/03-documentacio/Reglament_general_de_proteccio_de_dades/documents/V10-CAT-Guia-sobre-el-deure-dinformar-en-el-RGPD-amb-disseny.pdf

Fotos a les xarxes socials

S'observen els següents problemes a la fotografia:

1. Fa identificables persones menors d'edat
2. Fa identificables persones d'una cultura concreta
3. Es produeix en una situació que dificulta l'exercici del dret a l'oposició (1)

(1) **Més informació:** https://apdcat.gencat.cat/ca/documentacio/RGPD/novetats/#bloc7

Fotos a les xarxes socials

S'observen els següents problemes a la fotografia:

1. Fa identificable una persona amb nom i cognoms
2. La fotografia és un primer pla molt explícit

Ús de les xarxes socials

S'observen els següents problemes amb l'ús d'aquest perfil de Facebook

1. No és proporcional l'ús d'imatges on es poden identificar els infants amb un projecte educatiu com el del centre
2. Els àlbums no només són accessibles per les famílies interessades sinó a qualsevol visitant d'Internet

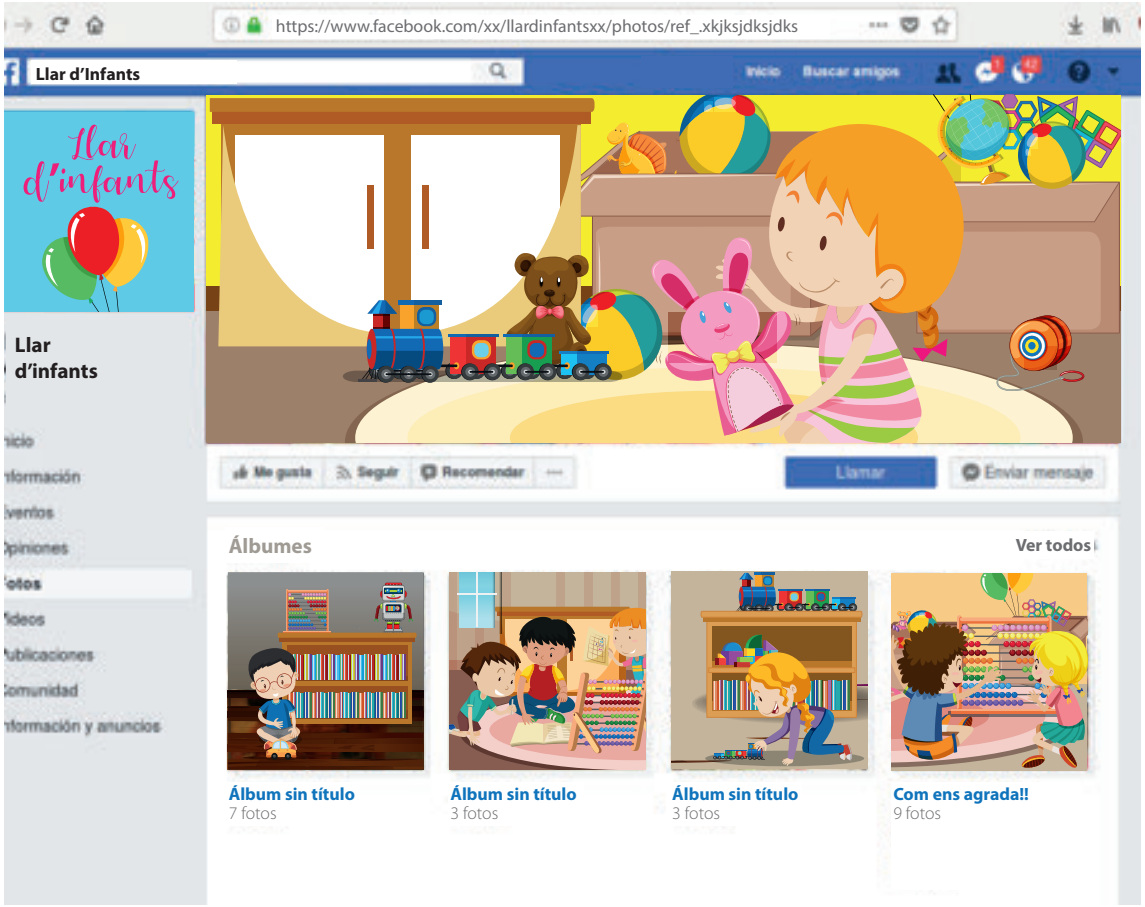

Protecció a les xarxes socials

En aquesta fotografia s'aconsegueix:

1. Donar la notícia que interessa als destinataris
2. Protegir la identitat de les persones que hi apareixen

Fotos a xarxes socials

S'observen els següents problemes a la fotografia:

1. Fa identificables persones amb risc d'exclusió o diversitat funcional

Es produeix en una situació que dificulta l'exercici del dret a l'oposició (1)

(1) **Més informació:** https://apdcat.gencat.cat/ca/documentacio/RGPD/novetats/#bloc7

Desprotecció a les xarxes socials

A la següent imatge s'observa amb quina facilitat es poden conèixer les identitats de totes les persones treballadores d'una entitat.

Això facilita la feina als que volen realitzar un robatori de dades.

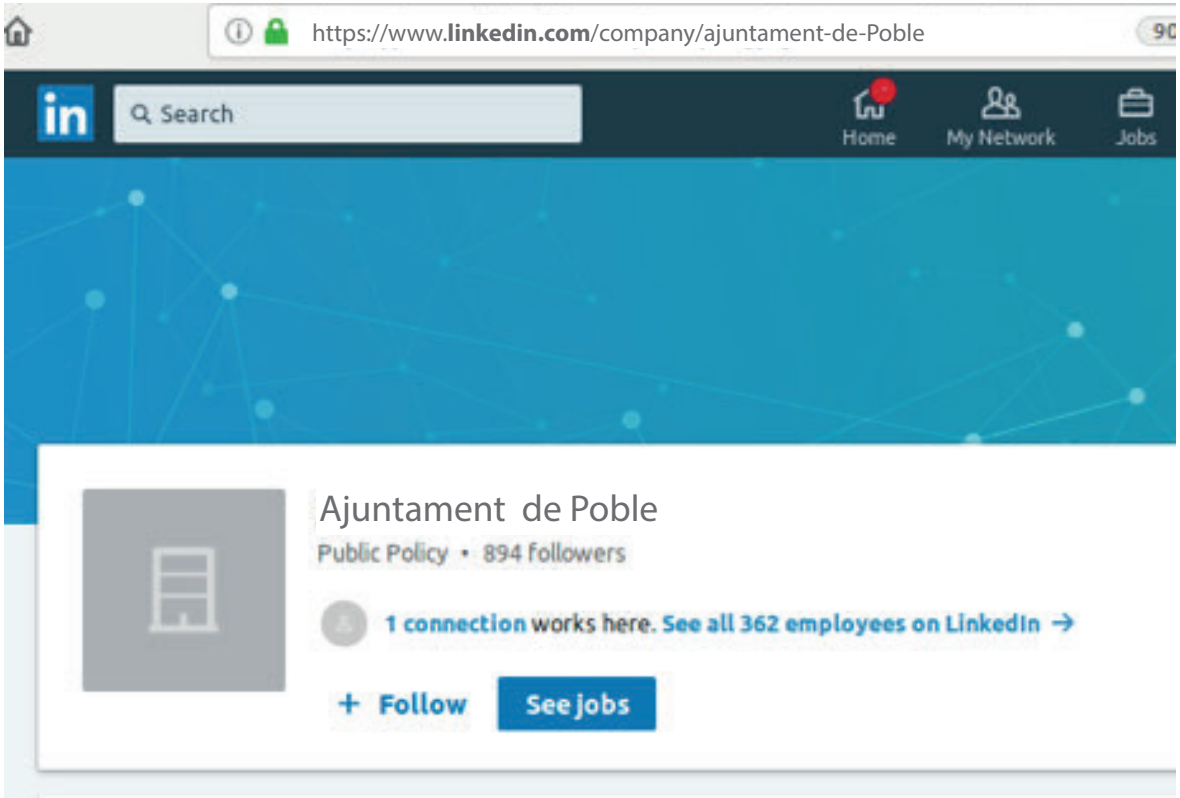

Política de privacitat

La política de privacitat del web ha de ser correcte, clara i suficient.

Problemes amb proveïdors i treballadors

Garanties dels proveïdors

S'ha de sol·licitar als proveïdors que aportin proves del seu compliment en matèria de protecció de dades.

Algunes d'aquestes proves poden ser:

1. Certificació de compliment amb mesures de seguretat.
2. Resums executius d'haver superat favorablement auditories.

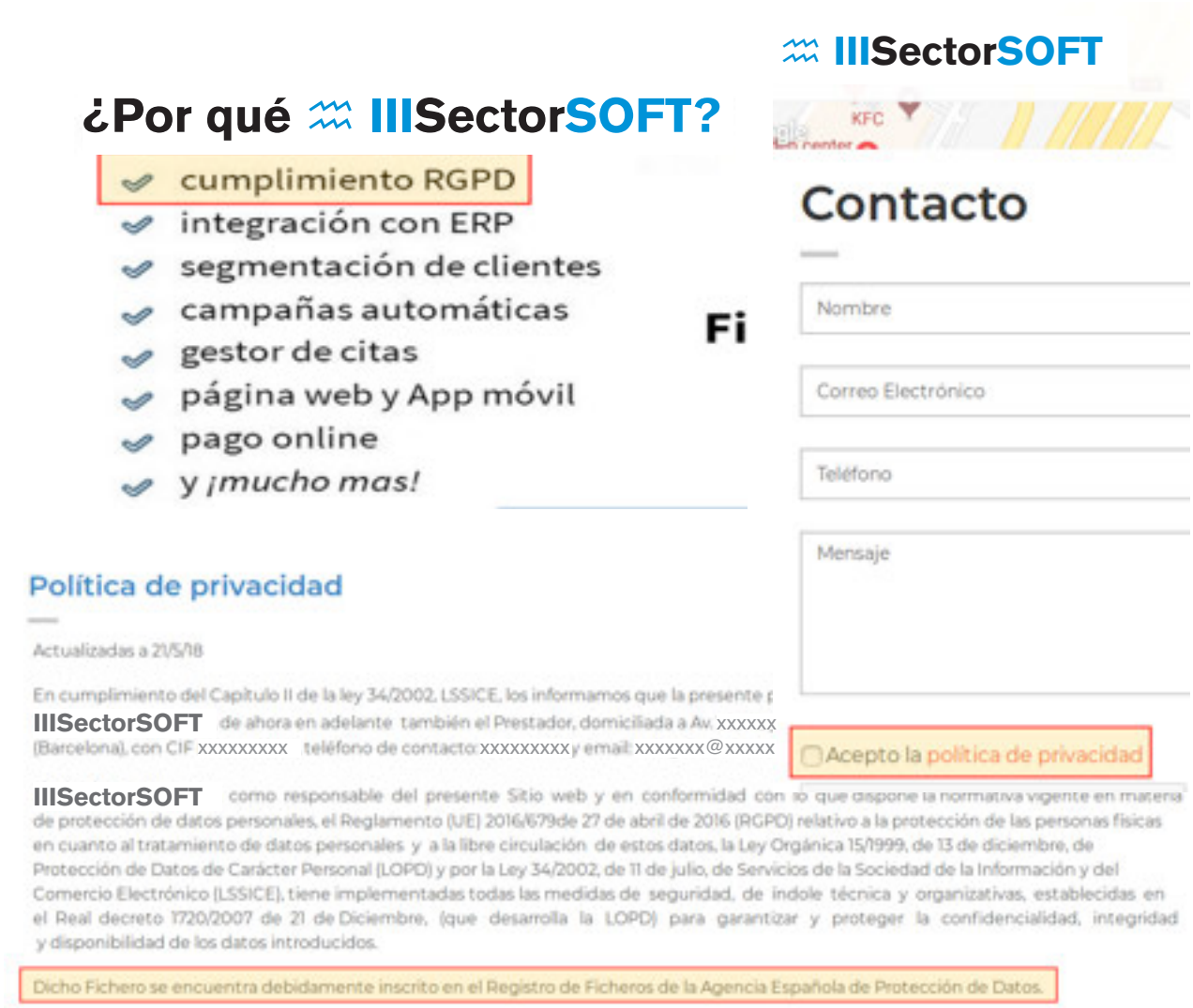

Compromís i salut corporativa

S'han d'implementar mecanismes que assegurin la salut corporativa i redueixin el risc de robatori de dades per part de les persones treballadores.

Per exemple, mitjançant:

1. Verificar mitjançant indicadors en els processos de sel·lecció
2. Supervisió i entrenament

EL ESPAÑOL

Jordi Roures, presidente de Mediapro. Europa Press

FÚTBOL

Robert Cama, el informático en el centro del espionaje de Rosell

Como director técnico de Mediapro supuestamente sustrajo cientos de e-mails para filtrárselos a Sandro Rosell quien, ya presidente del Barça, lo contrató para idéntico puesto por 100.000 €.

6 febrero 2016 - 02:29

Supervisió de les persones usuàries

S'han d'implementar mecanismes que permetin verificar que l'ús que es realitza dels sistemes d'informació és l'adequat.

En cas de pèrdua o robatori de dades s'ha de disposar d'un sistema de control que permeti identificar la persona que ha comès l'acte il·lícit.

Artículo 66. Control empresarial

La empresa podrá adoptar las medidas de verificación de los sistemas informáticos que crea necesarias con el fin de comprobar su correcta aplicación, poder certificar el óptimo rendimiento y seguridad de la red de la empresa y que su utilización por parte de los trabajadores usuarios no derive a fines extra profesionales.

A estos efectos las empresas podrán utilizar software de control automatizado para controlar el material creado, almacenado, enviado o recibido en la red de la empresa, así como controlar sitios visitados por sus trabajadores usuarios en Internet, espacios de charla o grupos de noticias, revisar historiales descargados de la red de Internet por usuarios de la empresa, revisar historiales de mensajes, de correo electrónico enviados y recibidos por los trabajadores usuarios.

En la adopción de las medidas de verificación de los sistemas telemáticos habrá de tenerse en cuenta:

- El acceso ha de ser necesario para facilitar razonablemente las operaciones empresariales; si existen medios de menor impacto para el empleado, la empresa hará uso de ellos.
- La privacidad y la dignidad del usuario estarán siempre garantizadas.
- El correo electrónico y los archivos serán inspeccionados en el puesto de trabajo, durante

Supervisió de les contrasenyes

S'ha d'assegurar que les contrasenyes de l'entitat no s'han divulgat per Internet. Per exemple, mitjançant eines com: haveibeenpwned.com

S'ha d'entrenar a les persones usuàries amb simulacres d'atacs (com per exemple *phishing*) que permetin reduir la probabilitat de patir enganys.
També s'ha d'assegurar que s'utilitzen contrasenyes segures.

A la imatge es pot observar un exemple de correus electrònics i contrasenyes.

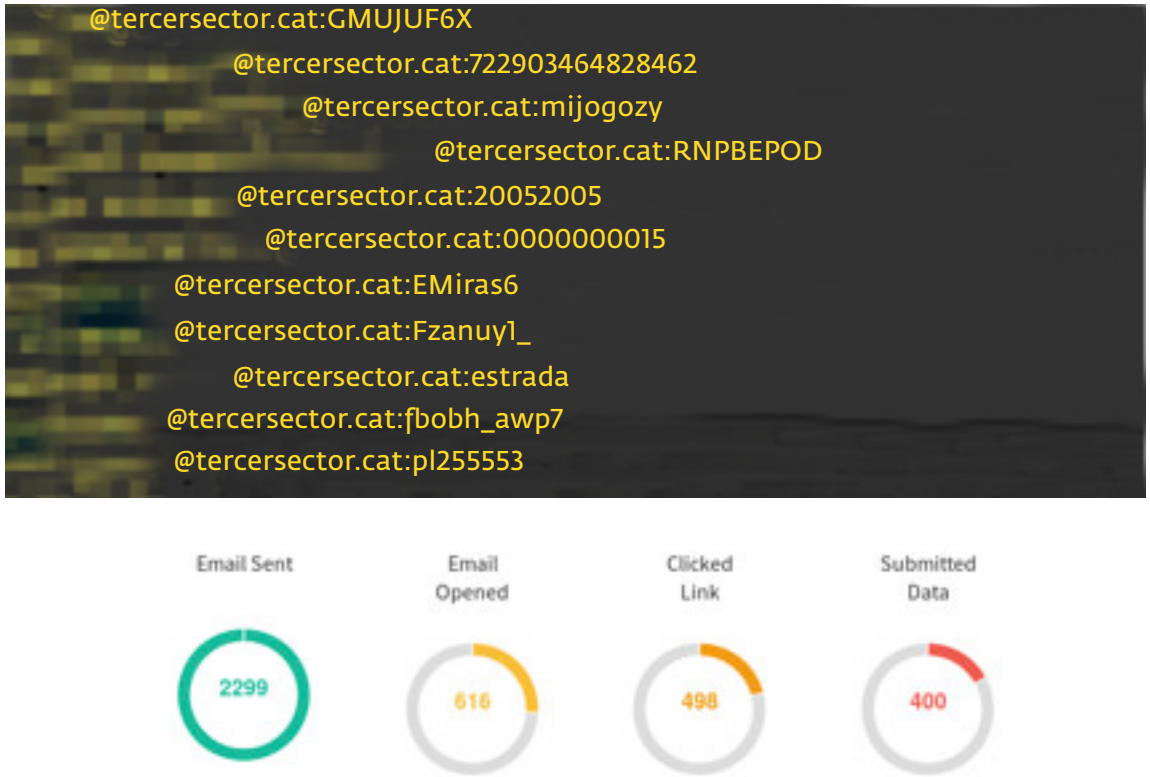

Problemes informàtics

Protegir-se dels lladres de dades

Els lladres de dades aprofiten les vulnerabilitats del sistema d'informació per robar la informació.

S'han d'aplicar les mesures de seguretat suficients per protegir-se.

S'ha de revisar periòdicament l'eficàcia de les mesures mitjançant auditories (per exemple de Ciberseguretat).

Sales de servidors

L'espai on s'ubiquen els sistemes d'informació central han d'estar ben condicionats.

Els servidors han d'estar tancats dins de l'armari de comunicacions.

Les còpies de seguretat s'han de guardar en un lloc diferent i segur, no dins de la mateixa sala .

Accessos remots

Si hi han accessos remots al sistema d'informació, s'han d'assegurar disposant d'un control d'accés avançat.

Una autentificació on només s'utilitza una contrasenya és insuficient.

És necessari, a més de la contrasenya, incorporar un segon factor d'autentificació (com per exemple un codi al mòbil).

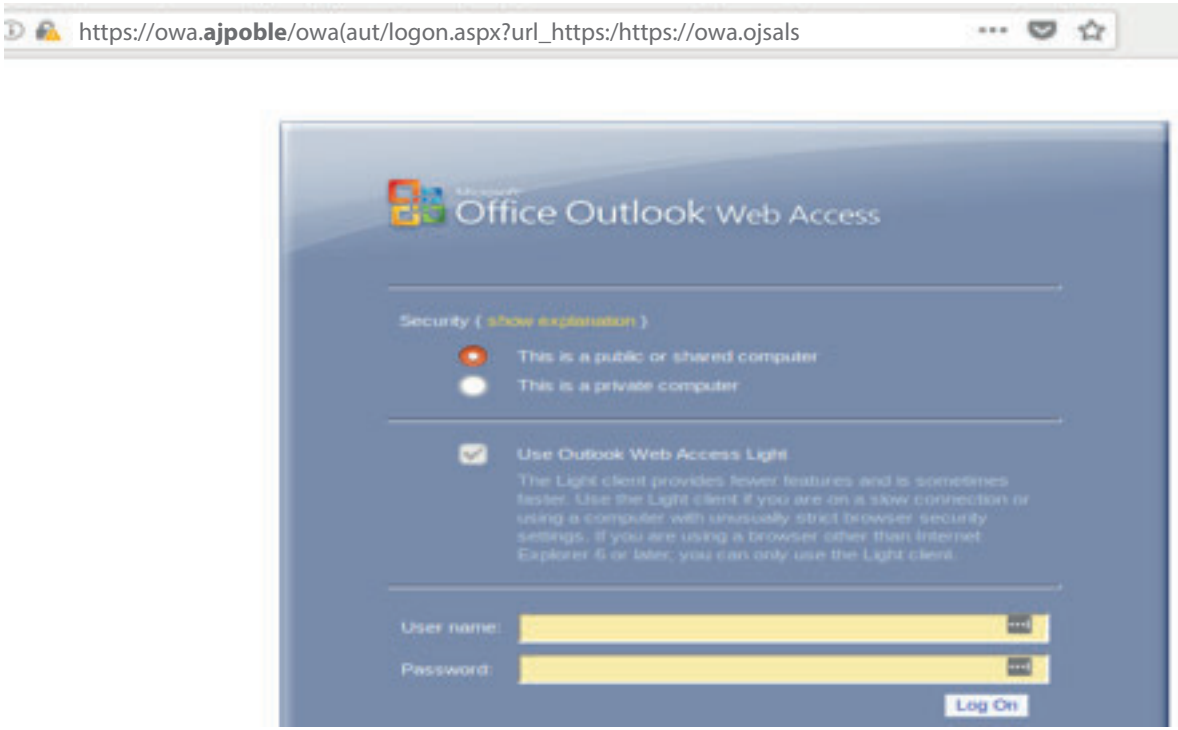

Suports segurs

Si hi ha persones usuàries de la documentació que traslladen dispositius informàtics, s'ha d'evitar el risc de pèrdua.

Els suports informàtics han d'incorporar un xifrat predeterminat i una clau d'accés per desxfirar.

Problemes de custòdia de les dades

Zona d'arxiu

La zona d'arxiu ha d'assegurar-se:

1. No ubicant la documentació en zones de pas.
2. Ubicant la documentació en sales que es puguin tancar.
3. Ubicant la documentació dins de mobiliari amb sistema de tancament.
4. Creant un criteri d'arxiu que permeti identificar ràpidament on es troba la documentació d'una persona.

Llocs de treball

Els llocs de treball han d'assegurar-se:

1. Permetent tancar amb clau els llocs de treball on hi hagi documentació o suports informàtics.
2. Disposant d'un mobiliari amb sistema de tancament per la documentació.
3. Evitant que totes les persones usuàries abandonin el lloc de treball, sense tancar, i deixant sense custòdia les dades.

Atenció al públic

Les zones d'atenció al públic han d'evitar que, quan s'atengui una persona al taulell, hi pugui haver persones escoltant la conversa.

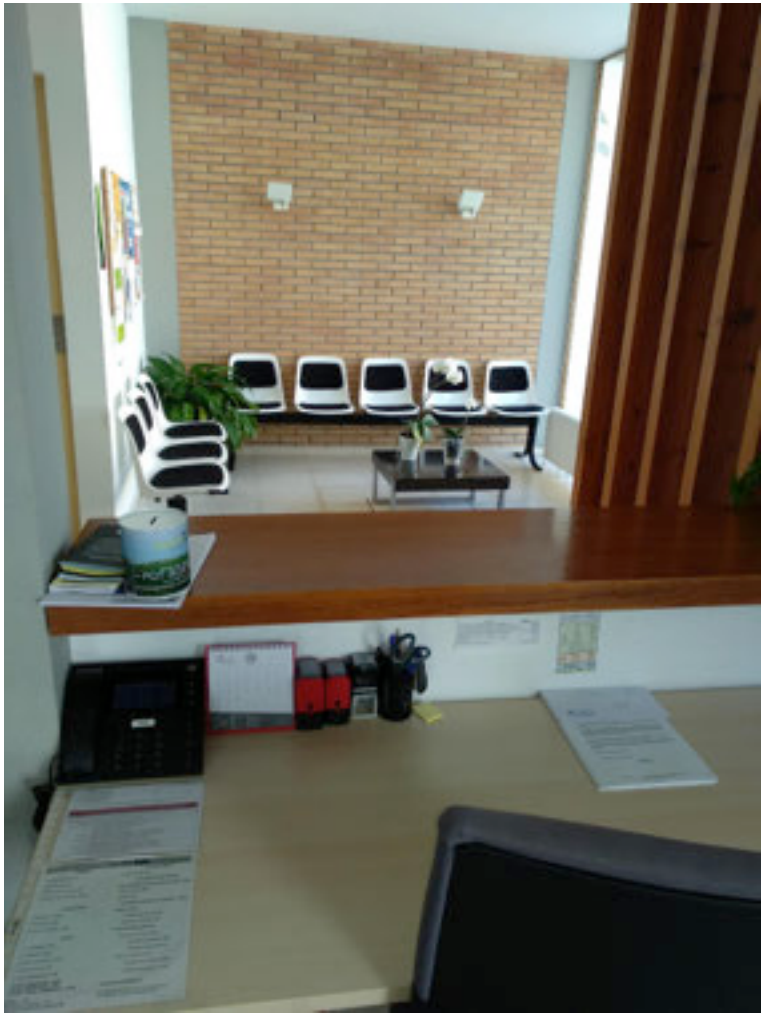

Trasllat de documentació

Exemple amb un camió que transporta carpetes amb informació relativa a subvencions atorgades.

Durant el trasllat de documentació cal que s'adoptin mesures adients per garantir la confidencialitat, integritat i disponibilitat de les dades

Deixadesa en la custòdia d'informació

Exemple d'un local obert al públic que deixa documents amb informació sobre nòmines al terra de tal manera que són visibles des de la via pública. Aquests documents contenen nom, cognoms i DNI dels afectats

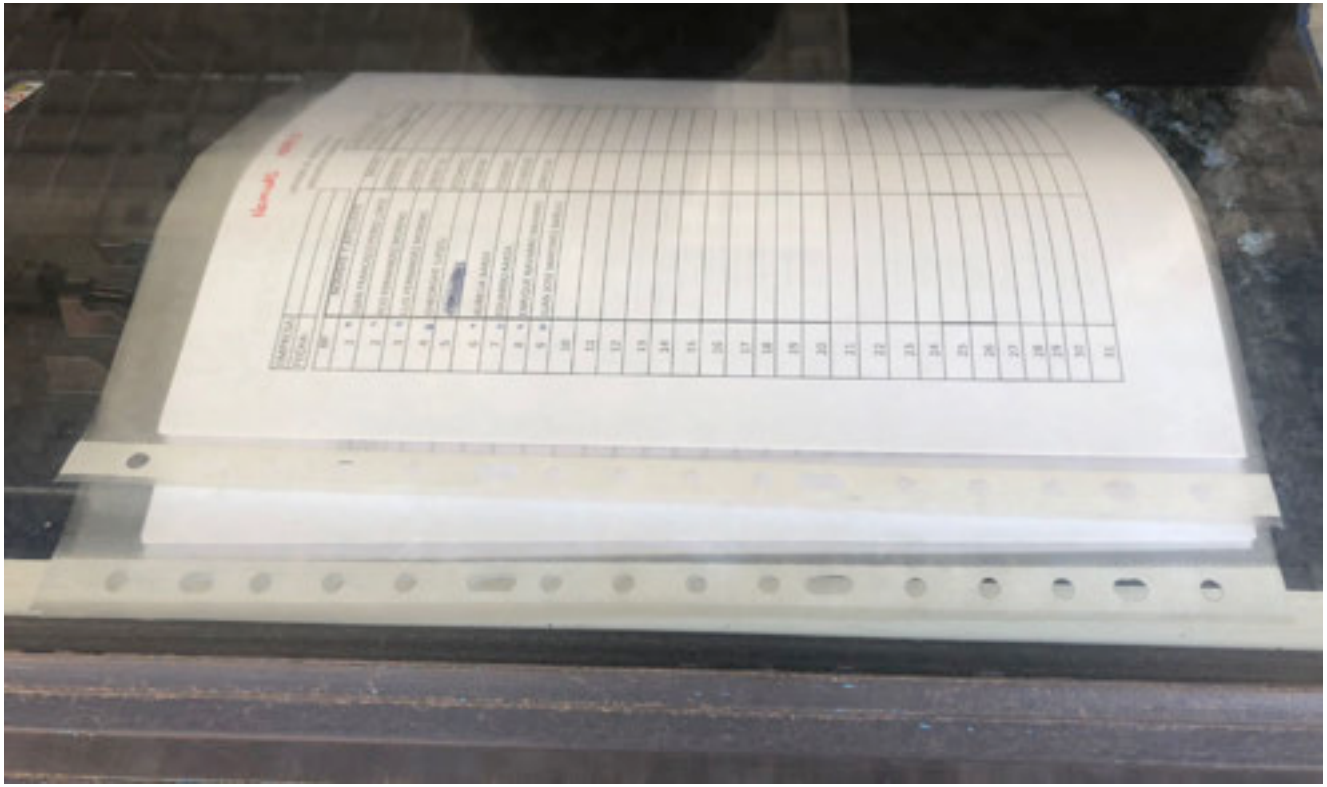

Destrucció d'informació

Exemple d'una sala d'espera d'un hospital públic han col·locat un contenidor amb un cartell que indica: "Sólo papel, no tirar cartón. Gracias!"

Cal recordar que la destrucció d'informació en format paper és un tractament de dades i s'han d'aplicar mesures de seguretat que, entre altres, garantitzin la confidencialitat de la informació i el deure de secret.

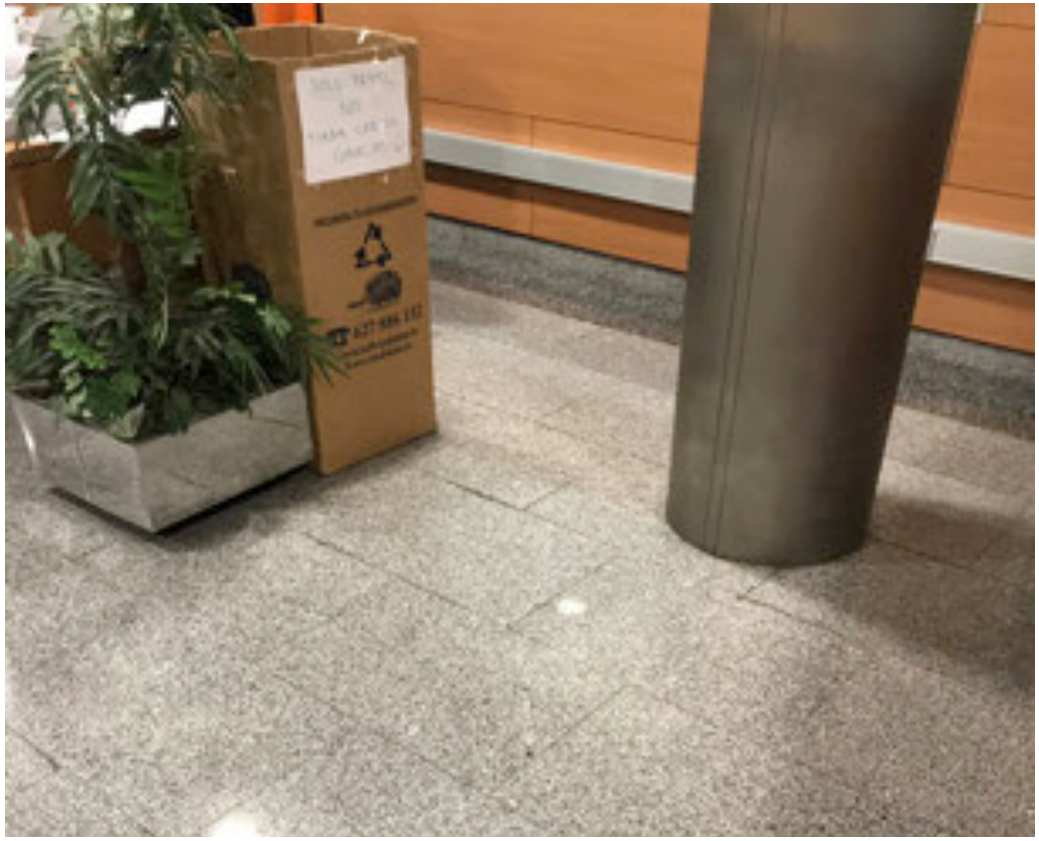

Empreses destructores de documentació

Exemple d'un treballador d'una empresa que es dedica a la destrucció de la documentació que abandona la furgoneta en aquest estat. No es realitza una custòdia de la documentació, ni es garanteix la confidencialitat, integritat ni la disponibilitat de les dades. Es recomanaria a l'empresa la implementació de protocols d'actuació per complir la normativa de protecció de dades i l'adopció de mesures de seguretat adients a l'efecte.

Taulells d'atenció al públic

Exemple d'un establiment comercial que no adopta la mesura de seguretat de *"política de taules netes"* i deixa a l'abast de la resta de persones un llistat de clients que han recollit la seva comanda (nom, telèfon, hora de recollida i hora d'entrega). S'està incomplint el principi de confidencialitat i integritat de les dades.

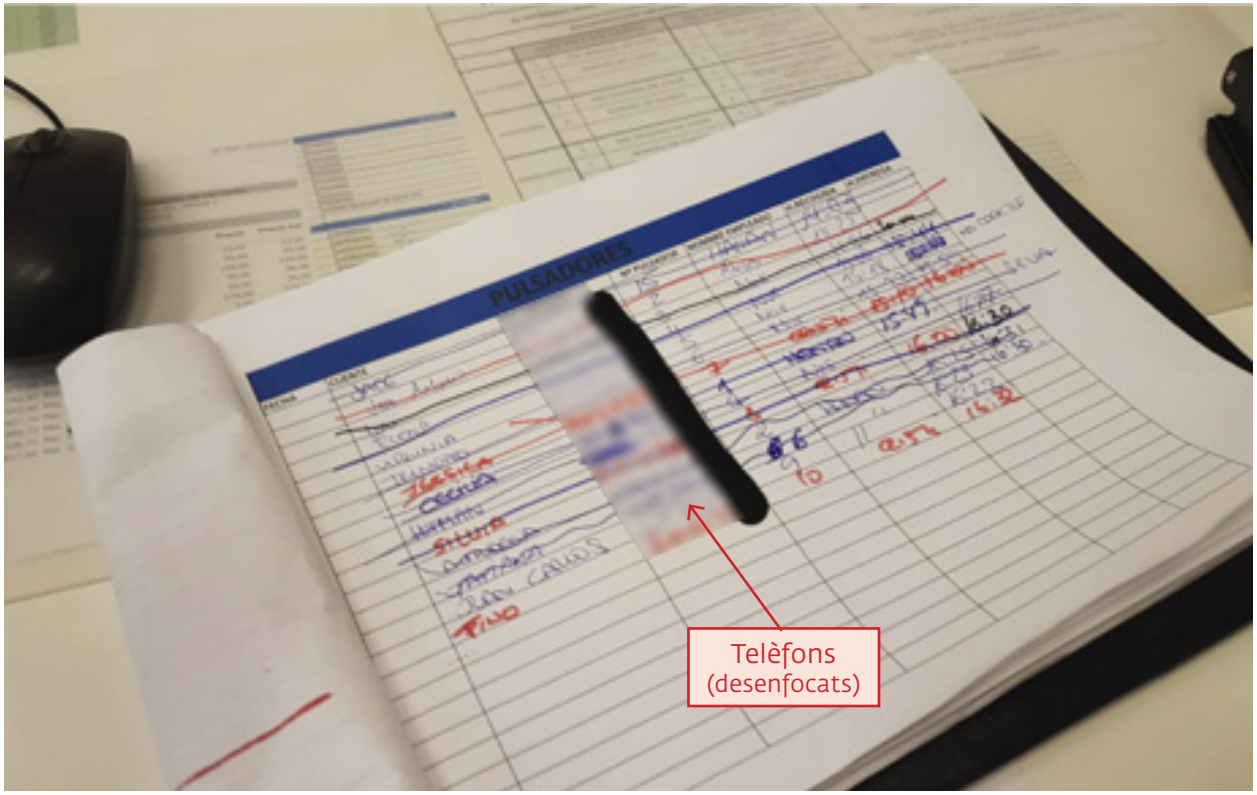

Àmbit educatiu

Una escola que col·loca la imatge de menors d'edat visibles des de la via pública. Caldria considerar si els representants legals dels menors han consentit aquest tractament i en quins termes han autoritzat el tractament de la imatge dels menors. També cal considerar fins a quin punt aquest tractament de dades respon a una finalitat educativa.

m4Social
Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya

Problemes de videovigilància

Distintiu informatiu i deure d'informació prèvia

Cal col·locar un distintiu informatiu que indiqui que s'accedirà a una zona videovigilada. Aquest distintiu cal que sigui clarament visible, però també cal que indiqui la informació que exigeix la normativa: responsable del tractament, lloc d'exercici dels drets de protecció de dades i informació addicional (termini de conservació, finalitat del tractament i destinataris de les imatges, p. ex.). En aquest cas, s'incompleix el deure d'informació prèvia.

Contingut distintiu informatiu

Aquest cartell conté informació molt detallada sobre el tractament de les imatges, no obstant això, dona per fet el més important: indicar qui és el responsable del tractament i el lloc on es poden exercir els drets de protecció de dades. D'altra banda, tampoc són correctes alguns dels drets que s'hi mencionen perquè en aquest tractament no és possible revocar el consentiment (la base legal és l'interès públic) ni és possible la rectificació (les imatges captades no es poden rectificar).

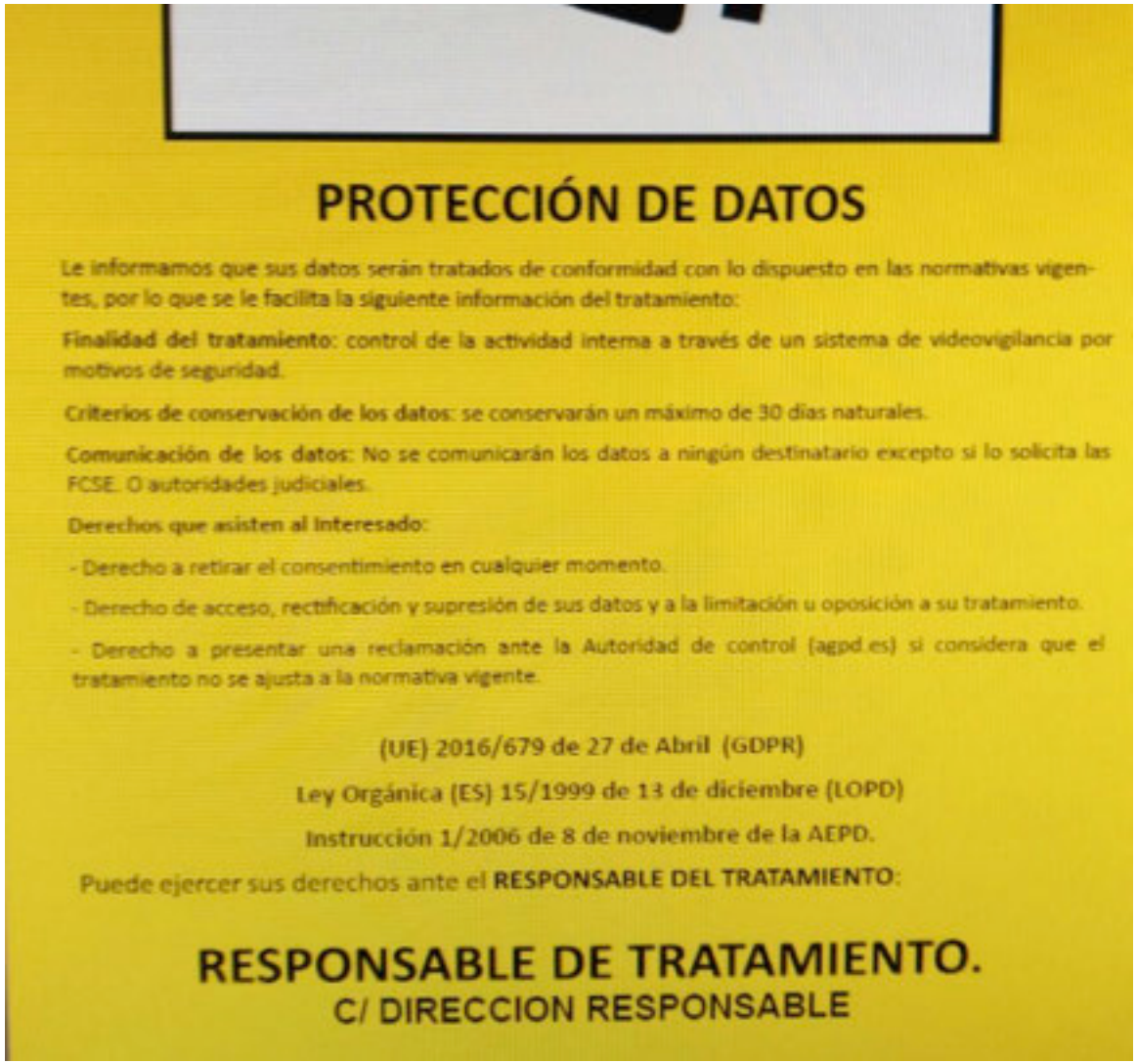

Finalitat del sistema de videovigilància

El més rellevant d'aquest distintiu de videovigilància és que informa de finalitats diferents de les de seguretat de les instal·lacions, béns i persones. Indica que les imatges s'utilitzaran per a una finalitat diferent (publicació a pàgina web). Cal recordar que per aquesta finalitat és imprescindible el consentiment de l'afectat de forma expressa, informada, inequívoca, revocable, lliure i granular. D'altra banda, també s'ha de considerar allò que preveu la L.O. 1/1982 sobre el dret a la imatge.

Ubicació del distintiu informatiu

El cartell informatiu sobre videovigilància d'un establiment d'un centre comercial s'ha de col·locar a un lloc clarament visible. Preferiblement, a l'alçada dels ulls. En aquest cas, s'ha col·locat a la part inferior de l'aparador. El més adequat seria haver-lo col·locat a la porta d'entrada o als laterals d'aquesta.

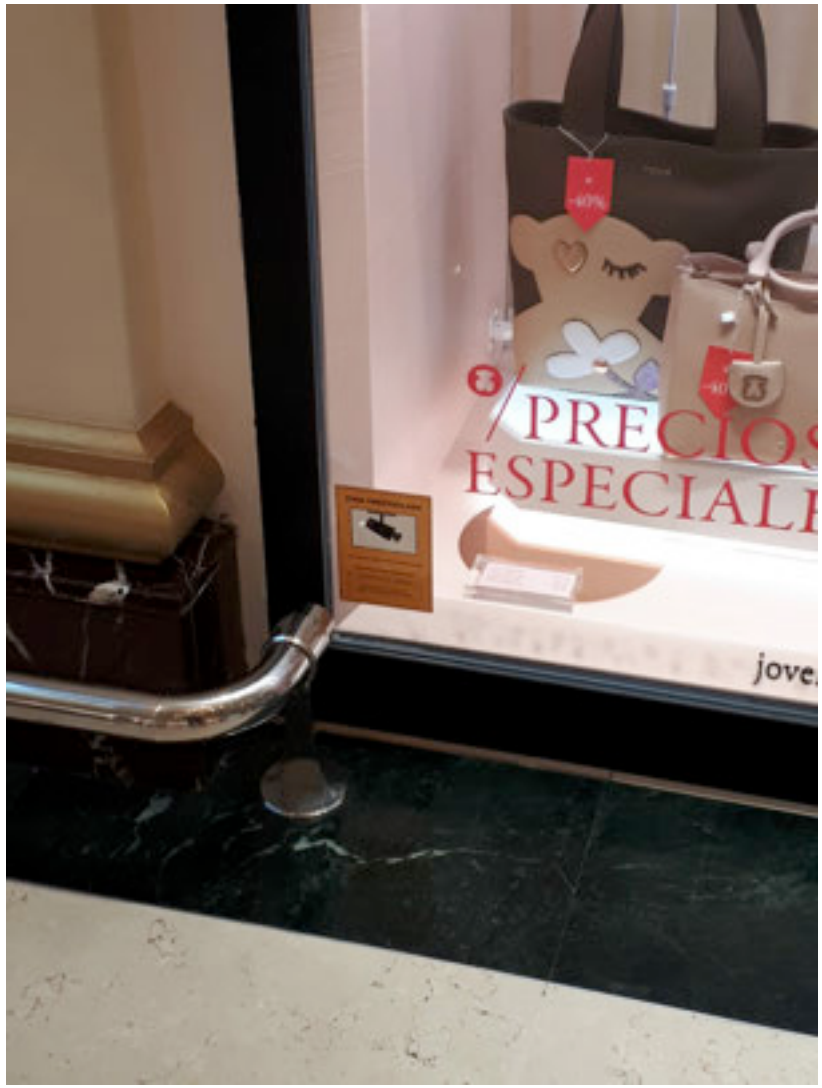

Deure d'informació prèvia

El cartell informatiu sobre el tractament de videovigilància ha de contenir informació sobre qui és el responsable del tractament, lloc d'exercici dels drets de protecció de dades i informació addicional (termini de conservació, finalitat del tractament i destinataris de les imatges, p. ex.). En aquest cas, s'incompleix el deure d'informació prèvia.

Deure d'informació prèvia

Si es realitza un tractament de dades mitjançant un sistema de videovigilància, s'ha de complir el deure d'informació prèvia. Si bé és cert que és suficient amb un distintiu a l'efecte, aquest ha de contenir informació suficient que permeti conèixer qui és el responsable del tractament, el lloc d'exercici dels drets de protecció de dades i la informació addicional (termini de conservació, finalitat del tractament i destinataris de les imatges, p. ex.).

Deure de secret i ubicació dels monitors

En aquesta cerveseria han ubicat el monitor del sistema de videovigilància a dins el local de manera que els clients de l'interior poden veure el que ocórrer a la terrassa del local. Això vulnera el deure de secret i el principi de confidencialitat de les dades que es tracten a través del sistema de videovigilància. Els monitors s'haurien d'ubicar en un lloc que no permeti l'accés de terceres persones.